

tører, TV 2 og Sammenslutningen af producenter af film, tv, video og AV i Danmark.

Samrådet for Ophavsret har vendt sig mod forslaget. Det anføres, at det vil være i strid med intentionerne bag direktivbestemmelsen samt betragtningerne i præambelen til direktivet at fastsætte, at kravet alene kan gøres gældende mod producenten af billed- eller lydoptagelser. Det er Samrådets opfattelse, at udlejnings- og udlånsdirektivet giver ophavsmændene valgfrihed med hensyn til administrationen og opkrævningen af vederlaget, således at ophavsmændene selv kan bestemme, om vederlagskravet skal gøres gældende individuelt eller kollektivt, og om kravet skal rettes mod producenten, distributøren eller detaileddet. Samrådet finder, at lovforslaget bør give mulighed for administration og opkrævning efter alternative ordninger.

Kulturministeriet kan ikke være enig i de af Samrådet fremførte synspunkter. Den foreslåede ordning med alternative muligheder for opkrævning vil efter ministeriets opfattelse i praksis medføre store administrative vanskeligheder, idet fx detaileddet ikke er indrettet til at kunne foretage direkte afregning i forhold til rettighedshaverne eller disses organisationer. Det fremgår endvidere af art. 4, stk. 4, i udlejnings- og udlånsdirektivet, at medlemslandene frit kan bestemme, om og i hvilket omfang det uoverdragelige vederlagskrav skal administreres af rettighedshaverorganisationer, og mod hvem kravet skal rettes.

Efter forslaget til § 58 a, 2. pkt., kan retten til vederlag alene udøves gennem organisationer, der repræsenterer de enkelte grupper af rettighedshavere. Kulturministeriet er af den opfattelse, at forhandling om vederlag for udnyttelse af udlejningsretten bedst varetages af ophavsmændenes respektive organisationer, for derved at styrke den enkelte ophavsmands forhandlingsposition i forholdet til den ofte forhandlingsstærke producent. Samtidig forenkles forhandlingsprocessen ved, at producenten ikke skal forhandle individuelt med et større antal rettighedshavere. Bestemmelsen indebærer alene, at forhandling om vederlagskravet skal varetages af en organisation. Det er op til den enkelte rettighedshaver at tage stilling til, om denne selv vil opkræve vederlaget, eller om denne vil give fuldmagt til, at opkrævningen kan ske via de respektive organisationer.

Ministeriet har overvejet, om de nævnte organisationer burde godkendes af Kulturministeriet. På baggrund af Danmarks Radios udtalelse i forbindelse med høringen om, at gældende aftaler og overenskomster i så fald eventuelt skulle genforhandles, har ministeriet fundet det rigtigst ikke at stille forslag om nogen godkendelsesordning på området.

Efter forslaget til § 58 a, 3. pkt., kan kravet om vederlag ved overdragelse af udlejningsretten til film- eller fonogramproducenten ikke fraviges ved aftale. Dette indebærer, at en aftale om, at vederlagskravet frafaldes i forhold til producenten, er ugyldig.

Til nr. 20

Forslaget til den ændrede henvisning i ophavsretslovens § 65, stk. 4, hvorefter henvisningen til § 17, stk. 3, erstattes med en henvisning til § 17, stk. 1-3, og stk. 5, indebærer, at udøvende kunstnere omfattes af hele anvendelsesområdet for § 17 bortset fra bestemmelsen om lydbøger i § 17, stk. 4.

Henvisningen til den nye bestemmelse i § 17, stk. 1, indebærer, at udøvende kunstners præstationer frit vil kunne gengives til brug for de i § 17, stk. 1, nævnte handicappede, når dette ikke sker i erhvervsøjemed. Sker gengivelsen i erhvervsøjemed, har den udøvende kunstner ret til vederlag.

Henvisningen til § 17, stk. 2, betyder, at gengivelsen, der har karakter af gengivelse af rene lydoptagelser, ikke kan finde sted uden samtykke fra den udøvende kunstner.

Henvisningen til § 17, stk. 3, indebærer, at de bestemmelser, som i forhold til ophavsmændene gælder for brugen af eksemplarer, som af andre er fremstillet særligt til brug for blinde, svagtseende m.v., også skal gælde i forhold til udøvende kunstnere.

Der er ikke i forslaget nogen henvisning til § 17, stk. 4, om fremstilling af lydbøger. Dette er i overensstemmelse med den gældende lovs § 65, stk. 4, der ikke indeholder nogen henvisning til den gældende lovs § 17, stk. 2, om fremstilling af lydbøger. Baggrunden for dette er, at det ikke bør være muligt uden samtykke at optage en udøvende kunstners præstation i form af oplæsning af et litterært værk. I almindelighed indgås der forudgående en aftale med en udøvende kunstner om medvirken ved indlæsningen af en lydbog, og samtykke vil således navnlig skulle indhentes ved kopiering af eksisterende lydoptagelser.

Henvisningen til § 17, stk. 5, om aftalelicens for optagelser fra radio og tv til fordel for syns- og hørehandicappede svarer til den gældende lovs § 65, stk. 4, jf. § 17, stk. 3.

Til nr. 21

Efter ophavsretslovens § 65, stk. 3, gælder der en formodning for, at en udøvende kunstner, i kraft af sin aftale med en filmproducent, har overdraget sin ret til udlejning til filmproducenten.

Efter forslaget til nr. 21 indsættes der for udøvende kunstners vedkommende en henvisning til den